

Mateřská škola Kulíšek, Býšovská 1251, Praha 5 – Radotín

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

„Z pohádky do pohádky“

Zpracovala: Merhautová a kol.
Platnost: 1. 9. 2012
Č. j. 1/2012

Motto:

Podzim si obarví lístečky hnědě

Zima k nám na bílém koníčku jede

Jaro si odmyká klíčkem

Léto si pohrává se zlatým míčkem

Obsah

I. část

Identifikační údaje o škole

Obecná charakteristika školy

Podmínky vzdělávání

- věcné a materiální podmínky
- životospráva dětí
- psychosociální podmínky
- organizace v mateřské škole
- řízení mateřské školy
- personální a pedagogické zajištění
- spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

II. část

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Vzdělávací cíle, oblasti a formy práce

Kvalita a výsledky vzdělávání

Vzdělávací obsah - integrované bloky

III. část

Pedagogická evaluace

I.ČÁST

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Mateřská škola je součástí sloučeného právního subjektu.

Identifikační údaje o právním subjektu:

Název: Mateřská škola Praha – Radotín
Sídlo: Nám. Osvoboditelů 1367, Praha 5 – Radotín
Právní forma: Příspěvková organizace
IČO: 70882541
Ředitelka: Bc. Věra Rohlíková
Zástupkyně: Mgr. Šárka Požárová
Hospodářka: Jana Nováčková
Telefon: 257 911 854
E-mail: ms.radotin@seznam.cz
Zřizovatel: Městská část Praha – Radotín
V. Balého 23, 153 00 Praha - Radotín

Odloučená pracoviště školy

1. Sídliště 1100, Praha – Radotín
vedoucí: Jiřina Volfová
2. Býšovská 1251, Praha 5 – Radotín
vedoucí: Petra Merhautová
3. Nám. Osvoboditelů 1368, Praha 5 – Radotín
vedoucí: Kateřina Ratolisková

Mateřská škola sdružuje

- Mateřskou školu, Sídliště 1100
- Školní jídelnu, Sídliště 1100
- Mateřskou školu, Býšovská 1251
- Školní jídelnu, Býšovská 1251
- Mateřskou školu, Nám. Osvoboditelů 1367
- Školní jídelnu, Nám. Osvoboditelů 1367
- Mateřskou školu, Nám. Osvoboditelů 1368
- Výdejnu, Nám. Osvoboditelů 1368

Identifikační údaje o škole:

Název: Mateřská škola
Sídlo: Býšovská 1251, Praha 5 – Radotín
Vedoucí MŠ: Merhautová Peta
Telefon: 739 862 675
E-mail: ms.kulisek@seznam.cz
www: <http://radotinskams-kulisek.webnode.cz>

OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Kulíšek je odloučené pracoviště MŠ Hastrmánek. Nachází se ve vilové čtvrti Radotína. V provozu je od 1. září 1978, byla vystavěna v akci Z. Budova má tvar písmena „T“ a tvoří jí školnický byt a dvě oddělení pro děti předškolního věku. Budova je podsklepena. Obě třídy MŠ Kulíšek se nacházejí v přízemí, kde je i kuchyně a přilehlé sklady, sociální zařízení, kancelář, šatna pro personál a další místnosti, které jsou využívány pro výuku keramiky, flétny a angličtiny.

Mateřská škola je obklopena rozlehlou zahradou se dvěma pískovišti, bazénem, dvěma zahradními domky, průlezkou houpačkami a dětským kolotočem. Kapacita školy je uzpůsobena pro 50 dětí s povolenou výjimkou 52 dětí. MŠ Kulíšek je dvoutřídní. Jedna třída je učena mladším dětem s učitelkami Petrou Merhautovou a Monikou La Scalzo. Druhá třída je pro předškolní děti s učitelkou Alžbětou Palatinovou a Věrou Rohlíkovou, ředitelkou školy.

Mateřská škola je s celodenním provozem. Stravování dětí zajišťuje vedoucí kuchyně Irena Cmíralová v nově rekonstruované kuchyni. Úklid zajišťuje Zuzana Doležalová.

Naše škola spolupracuje s mnohými partnery:

- Psycholožka Mgr. E. Žalmánková, Pedagogicko-psychologická poradna, Praha 5, Kuncova 1580
- Zubní ordinace MUDr. Rejchrtová, Radotín
- Oční klinika MEDICON a.s., Praha 4, Budějovická
- Logopedické centrum Radotín
- MČ Radotín kulturní středisko Radotín

Jsme zapojeni do projektu „Celé Česko čte dětem“

Jsme zapojeni do projektu „Putování s panem Popelou“

Několik let máme družbu s **Mateřskou školou Levoča**, kde se prostřednictvím internetu, PC, fotografií seznamujeme navzájem s prostředím mateřské školy a okolím, poznáváme nová města. Vyměňujeme si zkušenosti, metodický materiál, tvoříme dárečky pro kamarády a posíláme si přáníčka.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické a sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou (kompetentní, způsobilou) zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém tj. v prostředí rodiny a školy), a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají.

Dětství je hodnoceno jako rovnocenná etapa života člověka. Dítě má svá práva, stává se partnerem (Úmluva o právech dítěte). Akceptujeme dětské názory, myšlenky, respektujeme snahy dítěte, jeho zájmy, individuální potřeby, jeho představy.

Vytváříme prostor pro

- vlastní aktivní činnost dítěte
- získávání zkušeností v oblasti sociální
- prožitkové a situační učení
- spolupráci s dítětem a mezi dětmi
- vzájemnou komunikaci a rozhovor
- dětské myšlení a schopnost řešit problémy

Děti mají právo na

- poskytnutí ochrany a bezpečí
- uspokojení potřeb (potřeba jídla a pití)
- respektování individuality
- výběr činností na základě vlastní volby
- dostatečný prostor ke sdílení svých zážitků

SOULAD ŠVP A TVP

Při tvorbě ŠVP byly uplatněny evaluační i hodnotící aktivity (rozhovory, pozorování, studium materiálů). Školní vzdělávací program je tvořen na podmínky dvoutřídní MŠ a vychází z RVP PV. Byl zpracován ve spolupráci se zřizovatelem. Vychází ze zkušeností získaných v předchozích letech, které se osvědčily v dané MŠ. Školní vzdělávací program je závazný pro obě třídy. Všechny učitelky zpracovávají TVP, které navazují na ŠVP. Nabídka činností a příležitostí je nástinem, pomůckou pro pedagogy, jak dále pracovat, které didakticky zaměřené činnosti lze dětem nabízet. Nabídka není povinná.

Tematické části volí učitelky samy, rozpracování je s přihlédnutím k zájmu dětí o probírané téma, s přihlédnutím k získaným kompetencím i k závěrům z pololetního hodnocení a analýz třídy.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

VĚCNÉ PODMÍNKY

Prostory mateřské školy jsou vyhovující, dostatečně velké, místnosti jsou světlé, barevné. Třídy jsou uspořádány podle věku dětí na mladší a starší tak, aby vyhovovaly nejrozličnějším skupinovým a individuálním činnostem, např. koutek pro domácnost, kadeřnictví, kuchyňku, obchod, výtvarný koutek a koutek s počítačem.

U každé třídy je sociální zařízení určeno dětem. V umývárně se nacházejí čtyři umyvadla, pákové baterie, mísící baterie, pohotovostní sprcha, boxy na ručníky, s oddělenými přihrádkami a značkou pro každé dítě.

Toalety jsou vybaveny pěti dětskými záchody s jednou oddělenou zástěnou. Dále má každá třída vlastní šatnu pro děti vybavenou šatními boxy, šatnu pro pedagogické pracovnice a uklízací komoru.

Vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná, bezpečná, peřinky jsou ukládány jednotlivě do oddělených boxů v odděleném prostoru, kde je umožněno pravidelné větrání.

Dětský nábytek je přizpůsoben antropometrickým požadavkům

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Vše je průběžně obnovováno, doplňováno a pedagogy využíváno.

Podstatná část hraček a pomůcek je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a vyznat se v jejich uložení.

Děti se spolupodílejí na úpravě a výzdobě interiérů budovy. Dětské práce jsou dětem přístupné a jsou k nahlédnutí i rodičům.

Zahrada mateřské školy bezprostředně navazuje na budovu MŠ. Její prostory jsou vybaveny tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové i vzdělávací aktivity. Třídy jsou středně velké, jsou rozděleny na dvě části. Herna a část vybavená stoly určená k pracovním činnostem dětí a stolování. Pro pohybovou činnost a zdravotní cviky lze využívat hernu.

ŽIVOTOSPRAVA DĚTÍ

Dětská výživa je jednou ze stěžejních otázek, kterými se zabýváme. Kvalita, pestrost, chutnost, čerstvost, vhodná skladba jídelníčku - hledáme, zkoušíme, informujeme se, inovujeme. Spolupracujeme s rodiči. Zajišťujeme plnohodnotné stravování s dodržováním vyvážení stravy. Vedeme děti k samostatnosti – děti mají možnost samy si prostřít, samy si naservírovat jídlo. Do jídla děti nenutíme, Pokud jídlo dítě nejí, je mu v rámci možností poskytnuta náhradní strava. Zajišťujeme celodenní pitný režim. Ve třídách je dětem k dispozici nápoj, kde se děti mohou kdykoliv přes den samy obsloužit. Venku je podávána nádoba s kelímky na jedno použití.

Náš denní režim má určitý řád, je přizpůsoben potřebám dětí, dle potřeby umožňuje variabilitu činností. Děti mají prostor pro hru i pro vlastní spontánní činnosti. Řízené činnosti jsou organizovány především skupinově a individuálně. Pravidelným pobytem venku děti otužujeme. Pobyt na zahradě využíváme převážně k pohybovým aktivitám dětí. Při odpoledním spánku, umožňujeme předškolákům kratší klidový režim s prohlížením knih, časopisů aj. V odpoledních hodinách mají děti možnost vlastní volby činnosti, též pracujeme s dětmi individuálně.

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Prvořadým úkolem každé učitelky je respektování potřeb dětí. Naší snahou je, aby způsob vedení dětí byl přívětivý, podporující, aktivující a kladně motivující. Ve vzájemných vztazích panuje důvěra, tolerance, zdvořilost a vzájemná pomoc. Děti nejsou neúměrně zatěžovány ani neurotizovány spěchem.

Volnost a osobní svoboda je vhodně vyvážena nezbytnou mírou omezení vyplývající z nutnosti dodržovat potřebný řád. Je zajištěn pravidelný denní režim a režim, který umožňuje organizaci činností přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

V zásadě je vždy možná individuální úprava programu podle potřeb dítěte či rodičů.

V denním režimu je respektována potřeba aktivity, ale i spánku a odpočinku. Adaptace dětí je individuálně přizpůsobena. Kolektiv zaměstnanců je dětem vzorem v chování.

ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Provozní doba mateřské školy je od 6:30 do 17:00 hodin.

Pro nově přijaté děti je nabízen adaptační režim umožňující nenásilný vstup dítěte do mateřské školy. Rodiče mají možnost dohodnout si s učitelkou docházku svého dítěte. První seznámení s mateřskou školou je nabízeno rodičům a jejich dětem již během školního roku v adaptačním programu „Hrajeme si s Hastrmánkem“, který probíhá na MŠ Hastrmánek vždy od března do června a je určen pro děti nastupující v září do MŠ.

Počet dětí v jednotlivých třídách je 26 v Kulíšku a 26 v Sovičkách, děti jsou rozdělovány do tříd podle věku.

Věkovému rozdělení třídy je přizpůsoben celý program školy, zejména třídní vzdělávací programy. Vzdělávací nabídka zohledňuje individualitu dítěte.

Mateřská škola má stanovený pravidelný denní řád přizpůsobený potřebám dětí. Režim dne v naší mateřské škole je stanoven s ohledem na věkové zvláštnosti dětí a na jejich biorytmus. Řád může být kdykoliv pozměněn vzhledem k měnícím se okolnostem.

Děti se scházejí ráno do půl osmé ve třídě Soviček. Po té jsou rozděleny do obou tříd, odpoledne se rozcházejí ve třídě Kulíšků. Během dne jsou dětem nabízeny pohybové aktivity, spontánní i řízené činnosti. Děti mají možnost vlastního výběru a nejsou do žádné činnosti nuceny. Denní režim je prokládán pobytem dětí venku, který je zpravidla 2 hodiny dopoledne, odpoledne se řídí délkou pobytu dětí v zařízení. V zimním i letním období lze dobu pobytu venku upravit s ohledem na venkovní teploty. Pobyt venku může být dále zkrácen nebo zcela vynechán pouze při mimořádně nepříznivých klimatických podmínkách a při vzniku nebo možnosti vzniku smogové situace. V letních měsících provoz přizpůsobujeme tak, aby bylo možné přenést výchovnou činnost dětí do venkovního prostředí.

Pro děti předškolního věku je též důležitá doba odpočinku. Starší děti odpočívají při čtení pohádky a doba poledního klidu je pro ně kratší než u mladších dětí. Děti se stravují 3x denně v rozmezí tří hodinových intervalů.

VNITŘNÍ REŽIM ŠKOLY – orientační

6:30 - 8:30	příchod, volná hra, individuální rozvoj dětí
8:30 - 9:00	ranní kruh, ranní rituály
9:00 - 9:30	řízená pedagogická činnost
9:30 - 9:50	svačina
9:50 - 12:00	příprava na pobyt venku, pobyt venku
12:00 - 13:00	oběd, hygiena
13:00 - 14:30	odpočinek, případně relaxační činnosti
14:45 - 15:00	svačina
15:00 - 17:00	volná hra, skupinové činnosti, pobyt venku, individuální rozvoj

ŘÍZENÍ ŠKOLY

V čele školy jako právního subjektu stojí ředitelka, která zodpovídá za plnění úkolů organizace. Pravidelně pořádá pedagogické a metodické porady kde se projednávají záležitosti týkající se vzdělávacího procesu, pedagogické činnosti, výchovné činnosti, evaluace, hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání aj.

Provozní porady organizuje ředitelka 3x do roka a jsou určeny především k organizaci a chodu mateřské školy.

Informace od ředitelky jsou předávány prostřednictvím vedoucích učitelek odloučených pracovišť. Pravidelné schůzky ředitelky a vedoucích učitelek se konají pravidelně jednou za čtrnáct dní.

Pro osobní styk s ředitelkou jsou vyčleněny odpolední hodiny každé pondělí.

Vedoucí učitelka zodpovídá za provoz a výchovně vzdělávací činnost odloučeného zařízení. Vedoucí učitelka informuje o potřebných záležitostech své podřízené prostřednictvím krátkých provozních porad, další provozní porady se odvíjejí na základě potřeb a chodu MŠ. Vedoucí učitelka kontroluje pedagogickou dokumentaci, vypracovává ŠVP a hodnocení školy ve spolupráci s učitelkami, vykonává přímou výchovnou práci v rozsahu 26h/týdně, provádí hospitace, zodpovídá za hospodaření v rámci limitů, zodpovídá za provoz a chod školy, kontroluje docházku zaměstnanců, zodpovídá za dodržování předpisů BOZP a PO, předkládá návrhy na nákup zboží a drobných oprav, plní další úkoly dle pokynů ředitelky.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

V naší škole pracují čtyři kvalifikované pedagogické pracovnice, tři s dlouholetou pedagogickou praxí a jedna nová učitelka, která praxi bude teprve získávat. Vedením nové učitelky je pověřena Petra Merhautová.

V oddělení Kulíšků spolupracují učitelky Petra Merhautová a Monika Lo Scalzo a v oddělení Soviček spolupracují Alžběta Palatinová s Věrou Rohlíkovou. Vzhledem k nižšímu úvazku ředitelky školy je rozvrh pedagogických pracovníků nepravidelný a stanoven tak, aby vyhovoval vzdělávacímu procesu dětí.

O čistotu prostředí pečuje Z. Doležalová a stravování zajišťuje kuchařka I. Cmíralová.

Všechny zaměstnankyně pracují na plný úvazek. Přímá pedagogická činnost u pedagogických pracovníků činí 62 hodin ve čtrnácti denním cyklu, u vedoucí učitelky 52 hodin přímé práce u dětí a u ředitelky je to 13 hodin týdně. Všechny pracovnice mají stanovenou čtyřiceti hodinovou týdenní pracovní dobu.

SPOLUÚČAST RODIČŮ A DALŠÍCH PARTNERŮ

Prohlubování spolupráce s rodiči

Pro rodiče jsou pořádány společné akce, které jsou přínosem pro práci a výchovné působení na děti. Během celého roku jsou naplánována pravidelná setkání s rodiči na různých akcích školy. Neformální setkání s rodiči a získávání jich pro spolupráci třeba formou pravidelných brigád na školní zahradě povede ke zkvalitnění činnosti školy na základě auto evaluace.

Spolupráce s dalšími partnery

Družební mateřská škola Gustáva Hermana v Levoči
Časopis Včelička
Metodický portál VÚP
CUP pro Českou republiku

Management a hospodaření školy

Režijní náklady jsou hrazeny z dotací Úřadu Městské části Praha - Radotín

II. ČÁST

CHARAKTERISIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program je vlastní rozvíjející se program zaměřený na přípravu dětí ke vstupu do měnící se společnosti s co nejpříjemnějším a nejpřirozenějším přizpůsobením věku dětí. Školní vzdělávací program je vytvořen v souladu s RVP PV vydaným VÚP Praha a s obecně platnými právními předpisy. Obsah vzdělávání vychází z daných úkolů RVP PV s respektováním věku dítěte, jeho potřebami a možnostmi školy.

Školní vzdělávací program respektuje zkušenosti učitelek, získané v předchozích letech v práci s tímto programem, zejména dobrou a neformální spolupráci s rodinou a dalšími partnery.

VZDĚLÁVACÍ CÍLE, OBLASTI A FORMY PRÁCE

Dlouhodobé cíle

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení.
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Specifické oblasti předškolního vzdělávání

1. biologická
2. psychologická
3. interpersonální
4. sociálně-kulturní
5. environmentální

Činnost vedoucí k průběžným vzdělávacím cílům

- sebeobslužné činnosti
- spolupodílet se na udržování pořádku, úklidu hraček a pomůcek
- naučit děti chápat význam některých režimových složek (osobní hygiena, pobyt na

- čerstvém vzduchu, odpočinek)
- projevit a vyjádřit vlastní potřeby a zájmy

Časový plán

Je připravován na delší období v souladu s tematickými celky, které nejsou časově limitovány.

Plán je volně přizpůsobitelný dle náročnosti tématu, zájmu dětí s možností doplňování či zkracování nebo nahrazování jinými aktivitami. Tematické celky jsou v jednotlivých třídách rozpracovány do třídních vzdělávacích programů.

Formy vzdělávání

Vzdělávání je uskutečňováno **ve všech činnostech a situacích**, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem **spontánních a řízených aktivit**.

Specifickou formou je **didakticky zacílená činnost**, ve které učitelka naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného a spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinkách, frontálně a individuálně.

Hospitace jsou prováděny za účelem zjištění výsledků vzdělávání, přístupu učitelek k dětem, ale i působení učitelek na výchovu dětí, dodržování střídání režimových momentů, utváření kolektivu. Sledujeme, jak se učitelky vyrovnávají s novými požadavky na pedagogickou práci, jak je přijímají, zda novým změnám rozumí a jak naplňují individuální potřeby dětí.

KVALITA A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy; v průběhu je dokumentován a zaznamenáván v povinné dokumentaci.

Vedoucí učitelka sleduje, zda je vzdělávací program naplňován po stránce použitých metod a forem, zda a jak je využíváno situační, prožitkové a problémové učení. Mezi nejoblíbenější formy plnění záměrů vzdělávání patří exkurze, výlety, návštěvy knihovny, Národní galerie, divadla, výjezdy do školy v přírodě, sportovně-zábavné akce, setkávání s rodiči při společných akcích MŠ během celého školního roku. Záznamy o dětech se vytvářejí a zároveň hledáme způsob a metodu, která by nám co nejvíce pomohla a usnadnila práci s dětmi, jak tvořivě využívat situační a prožitkové učení, práce s informacemi, práce s počítačem atd.

Všechny učitelky mají profesionální přístup jak k dětem, tak k rodičům. Učitelky s delší praxí mají dlouhodobé odborné zkušenosti i v oblasti řízení.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH – INTEGROVANÉ BLOKY

Integrovaný blok by měl přispívat k rozvoji a učení dítěte v různých oblastech (biologické, psychologické, sociální). Dítě má možnost získávat potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávat žádoucí hodnoty a získávat samostatné postoje. Je to umožněno mnohostranně pestrou nabídkou intelektových a praktických činností.

HLAVNÍ TEMATICKÉ CELKY – BLOKY

KULÍŠEK A JEHO KAMARÁDI

Podtémata: Hrajeme si a poznáváme
Naše pravidla
Moudrá sova

KULÍŠEK CHCE BÝT ZDRAVÝ

Podtémata: Jak chutná podzim
Co škodí a prospívá
Zlatá pravidla
Podzim si obarví lístečky hnědě

VÝPRAVY ZA ZVÍŘÁTKY

Podtémata: Pták Klabizňák
Kdo kde bydlí
Výpravy do světa zvířat
V zahrádce

SLAVÍME SE SOVOU ROZÁRKOU

Podtémata: Dárky
Jaro si odemyká zlatým klíčem
Velikonoční zajíček
Obětavá Zrzečka

S KAMARÁDY DO ŠKOLY

Podtémata: Kreslíme se sovou Rozárkou
Léto si pohrává se zlatým míčem
Popletená sova

TĚŠÍME SE DO ŠKOLKY

Podtémata: Všichni jsme tu kamarádi
Hrajeme si celý den
Kulíšková pravidla

FOUKEJ, FOUKEJ VĚTRÍČKU

Podtémata: Co se děje v lese
Poznáváme přírodniny
Dráčku, mráčku, přileť k nám

ČÍM NÁS ZIMA PŘEKVAPILA

Podtémata: Vánoční čas
Radovanovy zimní radovánky
A když kamarád stůně

JARO ŤUKÁ NA OKÉNKO

Podtémata: Máme rádi zvířata
Kdo kde žije
Jarní louka

SLUNÍČKO, POPOJDI MALIČKO
Podtémata: Poznáváme celý svět
Tajemné značky
Těšíme se na prázdniny

Integrované bloky jsou po vzájemné dohodě s učitelkami rozpracovány a konkretizovány na úrovni tříd.

Integrované bloky obsahují stručnou charakteristiku (cíl a záměr) bloků a přibližují jejich obsah tak, aby bylo zřejmé, jak se s nimi bude dál pracovat.

Bloky obsahují klíčové kompetence, očekávané výstupy, rizika a nabídku činností a příležitostí.

Hlavní tematické celky chceme postupně zpracovat do projektu s environmentální tematikou a dle potřeby pak realizovat v rámci tříd.

Kulíšek a jeho kamarádi

Charakteristika Integrovaného bloku

Přiměřeným a srozumitelným způsobem upevňujeme u dítěte pravidla chování zejména ve vztahu k druhému dítěti, rozvíjíme sociální citlivost, toleranci, soucítění, dovednost spolupracovat při hře i ostatních činnostech. Podporujeme dítě v samostatnosti, v osvojování si poznatků o nejbližším okolí, ochraně a bezpečnosti, kultivaci smyslového vnímání, vyjadřování i odvaze v mezilidských vztazích - řešit vzájemné spory, obhajovat a přijímat jiný názor, nabídnout řešení, pomoc, vyjednávat s ostatními dětmi, respektovat právo na soukromí jedince apod.

Časový rozsah: měsíc s přesahem do běžného života

Věková skupina: 5 - 6 let

Výběr tématu

Označení třídy jako dětem blízký symbol slouží jako přirozený motivační zdroj rozvoje a vzdělávání dítěte. Jeho motivací chceme zajistit vhodné tematické okruhy (vlastní jméno i jména dětí, bydliště, pravidla chování) a ve spolupráci s dětmi jejich naplnění činnostmi, rozvíjejícími sociální, pohybové, estetické, poznávací a komunikativní dovednosti.

Hrajeme si a poznáváme

Naše pravidla

Moudrá sova

Cíle

Vytváření prosociálních postojů, posilování prosociálního chování, rozvíjení spolupráce, interaktivních a komunikativních dovedností, ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi.

Rozvíjení myšlení, představivosti a fantazie.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Má elementární poznatky o světě lidí, který dítě obklopuje, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo.

Sociální a personální kompetence

Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.

Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.

Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá zdůvodněné a vyjasněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a vyjasněná pravidla.

Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

Činnost a občanské kompetence

Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat a vyhodnocovat.

Očekává výstupy

- dovednost, empatie
- uplatňovat své individuální potřeby s ohledem na druhého
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- chápat základní matematické pojmy, řešit problémy

Rizika

- nevšímavost k nevhodné komunikaci a ke sporům mezi dětmi
- malá podpora dětských přátelství
- nevytvořená a nedostatečně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému
- nedostatek možností a příležitostí k poznávacím činnostem
- nemožnost se spolupodílet na volbě činností a realizovaného tématu
- schématické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku, bez možnosti dítěte se ke konfliktu vyjádřit

Nabídka činností a příležitostí

- sociální hra Kamarád
- nácvik básně Kamarád: Šla poštolka do školky
- rozhovory o přátelství
- komunitní kruh
- cvičení podle hudby
- vytleskávání rytmu Na jména
- poslech a rozbor povídky o přátelství: Kulíšek a jeho kamarád

Kulíšek chce být zdravý

Charakteristika integrovaného bloku

Přiměřeným a srozumitelným způsobem seznamovat dítě s jeho tělem, zdravou výživou, vést je ke zdravým životním návykům a postojům, působit preventivně proti drogám a závislosti.

Časový rozsah: dva měsíce

Věková skupina: 5 - 6 let

Výběr tématu

Blok je zaměřen na získávání postojů k vlastní osobě, zejména na získávání informací o zdravé výživě, o škodlivosti kouření, zdravotním riziku. Seznamuje děti s lidským a zvířecím tělem, co mu škodí, co prospívá, zdravým způsobem života.

Jak chutná podzim

Zlatá pravidla

Co škodí a co prospívá

Podzim si obarví lístečky hnědě

Cíle

Uvědomění si vlastního těla, osvojení poznatků o těle a o jeho zdraví

Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.

Kompetence k učení

Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

Kompetence k řešení problémů

Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého.

Sociální a personální kompetence

Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.

Očekávané výstupy

- získat elementární informace o zdravotním riziku kouření, drogy
- získat informace o zdravé výživě
- pozitivní vztah ke zdraví
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje, vyjadřovat je
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci

Rizika

- nedostatek informací o funkcích některých orgánů, o zdraví a možnostech ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nedostatek možností a příležitostí k poznávacím činnostem

Nabídka činností a příležitostí

- rozhovory o tom, čím se lišíme
- modelování zvířecí a lidské postavy
- didaktická hra Ovoce a zelenina
- příprava svačiny pro rodiče
- cvičení podle říkanky Brambora
- práce s básničkami Švestka, Jablíčko
- seznámení s bacily, dodržování hygieny
- pohybová hra Na bacily
- kresba tuší a dřívkem - bacily
- sluchová hra Co začíná a končí - rytimizování
- třídění: ovoce - zelenina - květiny, určování počtu, umístění
- poučení o bezpečnosti, využití pomůcky: Zlatá pravidla
- využití pomůcky Já kouřit nebudu a vím proč
- zubní prohlídka, beseda s lékařkou
- nácvik a práce s písněmi Čistím zoubky, Medvědí trápení
- práce ve dvojicích
- vystoupení pro rodiče, farmářské odpoledne

Slavíme s Rozárkou

Charakteristika integrovaného bloku

Téma oslav narozenin dítěte, seznamování s lidovými tradicemi, slavnostmi a oslavami svátku roku. Integrovaný blok zaměřený na rozvoj společenského a estetického vkusu a chování, seznamování s čísly, poznávání tradic, upevňování přátelství mezi dětmi.

Časový rozsah: krátkodobě, příležitostně

Věková skupina: 5 - 6 let

Výběr tématu

Oslava narozenin dítěte, svátky v roce, obdarovávání, prožívání radosti.

Předčíselné představy, počítání.

Zima k nám na bílém koníčku jede

Dárky

Jaro si odemyká zeleným klíčem

Velikonoční zajíček

Cíle

Poznávání pravidel společenského soužití, rozvoj společenského i estetického vkusu.

Rozvoj sebeovládání, řečových schopností a jazykových dovedností.

Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

Kompetence k řešení problémů

Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů.

Komunikativní kompetence

V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými.

Činnostní a občanské kompetence

Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

Očekávané výstupy

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat
- umět vyjádřit souhlas i nesouhlas, zaujímat vlastní názory a postoje
- těšit se a prožívat radost
- utvořit si základní představu o pravidlech chování a společenských normách
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- naučit se nazpaměť krátké texty

Rizika

- nepřiměřené nároky na dítě
- nevhodné vzory a modely chování
- nedostatek etických a estetických podnětů a příležitostí k jejich prožívání
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi
- nedostatek možností projevit vlastní city, sdělovat prožitky

Nabídka činností a příležitostí pro zimní období

- pracovní list Kolik - tolik
- vkládání geometrických tvarů, přiřazování číslic
- třídění přírodnin
- rozhovory o obdarovávání
- využití pomůcky o slušném chování
- práce s knihou Marie Adamovské: Příběhy lesních zvířátek
- péče o zvířata v zimě, zhotovení krmítka pro ptáky

Nabídka činností a příležitostí pro jarní období

- pozorování změn v přírodě
- písničky Kos a Otevřelo jaro zem
- zamyšlení v kruhu
- práce podle myšlenkové mapy dětí, realizace jejich nápadů
- didaktická hra Co schází a co se změnilo
- práce s pomůckou Předcházíme dyslexii, dysgrafii

- řečově metodická cvičení
- sociální hra Kdo je můj kamarád
- pokusy s větvičkami
- četba a rozbor příběhu Jak moudrá sova naučila svoji dcerku skromnosti
- příprava oslav Velikonoc
- didaktická hra Zvířata a jejich mláďata
- vystoupení pro rodiče

Výpravy za zvířátky

Charakteristika integrovaného bloku

Prostřednictvím her, výletů, exkurzí seznamujeme děti se světem zvířat, vytváříme elementární povědomí o vlivu člověka na životní prostředí.

Rozvíjíme grafomotoriku, hrubou i jemnou motoriku, jazykové dovednosti.

Časový rozsah: střednědobý

Věková skupina: 5 - 6 let

Výběr tématu

Seznamování dětí s přírodou, návštěva ZOO, chování v přírodě, její ochrana, svět zvířat, dovednosti předcházející čtení a psaní.

Pták Klabizňák

Kdo kde bydlí

Výpravy do světa zvířat

V zahrádce

Cíle

Vytváření pozitivního vztahu k životnímu prostředí, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách, poznávání přírody.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, užívá přitom jednoduchých znaků, pojmů a symbolů

Komunikativní kompetence

Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Dovede využít informativní a komunikativní prostředky (knížky, encyklopedie, počítač).

Očekávané výstupy

- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, chránit je
- chránit přírodu, rozlišovat aktivity, které mohou zdraví zvířat poškozovat a které chránit
- pomáhat pečovat o okolní prostředí
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

- orientovat se v prostoru
- vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách
- chápat slovní vtip a humor

Rizika

- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte
- nedostatek pozornosti prevencí vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- omezený přístup ke knížkám

Nabídka činností a příležitostí

- výtvarné činnosti k příběhu
- kreslení geometrických tvarů
- fiktivní psaní, grafomotorická cvičení
- prohlížení encyklopedie a knížky o zvířatech
- sluchová hra Na zvířátka
- humorné říkačky
- exkurze do ZOO, pozorování zvířat
- napodobujeme pohyby zvířat - hádanky
- modelování - písmena číslice
- výlet do lesoparku, pozorování zvířat
- pohybová hra Na ovečky
- práce s encyklopedií Ptáci
- hry s písmeny
- skládání papírového ptáčka
- cvičení seriality, cviky č. 5, 6
- návštěva městské knihovny
- vyrábíme knížku o ptácích
- řešení pracovních listů
- práce se cvičebnicí Včelička
- ubírání a přidávání množství

S kamarády do školy

Charakteristika integrovaného bloku

Integrovaný blok je zaměřený na rozvíjení dovedností předcházejících čtení, psaní, počítání. Využíváme pohádkových příběhů k rozšíření slovní zásoby dětí, ke zpřesňování početních představ a vnímání elementárních matematických souvislostí, řečových schopností a jazykových dovedností.

Časový rozsah: střednědobý

Věková skupina: 5 - 6 let

Výběr tématu

Využití vhodné motivace pohádkových příběhů, písniček a básniček o zvířatech.

Podporování duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti, sebepojetí a sebevyjádření.

Rozvíjení vzdělávacích dovedností, poznávání a učení prostřednictvím cvičebnice Včelička.

Kreslíme se sovou Rozárkou

Léto si pohrává se zlatým míčem

Popletená sova

Cíle

Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).

Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).

Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů.

Kompetence k řešení problémů

Chápe jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.

Komunikativní kompetence

Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.

Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

Sociální a personální kompetence

Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

Činnostní a občanské kompetence

Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.

Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení.

Rizika

- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá

svoje selhání

- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků

Nabídka činností a příležitostí

- poslech a rozbor příběhu Popletená sova
- kreslíme a malujeme se sovičkou Rozárkou
- opakování básní a písní o zvířatech
- hledáme řešení - Kdo tu byl, co tu bylo, co tu bude
- skákací panák s čísly
- komunitní kruh
- sociální hra Na ohradu
- řešíme hádanky, algoritmy, hledáme pravidlo
- návštěva 1. třídy ZŠ
- opakování básně Šla poštolka
- koláž - divné zvíře
- serialita - opakování cviků
- fiktivní písmo - kreslíme se sovičkou
- poslech a rozbor povídky Jiřího Kahouna: Sluníčko a ptáček Zpíváček
- doplňování a skládání obrázků zvířat
- využití pomůcky Předcházíme dyslexii, dysgrafii
- výlet do lesa - hry s přírodním materiálem, stavba domečků pro zvířátka

Spolupráce s rodiči

Třídní schůzky, ranní zastavení, společné ukončení projektů a akce v rámci školy, dotazníky.

Těšíme se do školky

Charakteristika integrovaného bloku

Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. Podporovat dítě v samostatnosti, tvořivosti a zároveň respektovat právo na soukromí jedince a utvářet bezpečí ve vztazích s druhými a dospělými.

Časový rozsah: měsíc

Věková skupina: 3 - 5 let

Výběr tématu

Všichni jsme kamarádi
Hrajeme si celý den
Kulíšková pravidla

Cíle:

Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemné spory, vycházet s ostatními dětmi, respektovat druhého při přirozených i modelových situacích, vytváření prosociálních postojů.

Klíčové kompetence**Komunikativní kompetence**

Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství, navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.

Kompetence k učení

Porozumět běžným projevům, vyjádření emocí a nálad, spolupracovat s ostatními, dodržovat správně pochopená pravidla. Vzájemné soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat také herní pravidla.

Očekávané výstupy

Vnímat, co si druhý přeje a potřebuje, vycházet mu vstříc, chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, dospělými jedinci, v případě potřeby požádat o pomoc.

Rizika

Nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, nedostatek tolerance a porozumění, autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem, nedůstojné chování, zesměšňování, ponižování.

Foukej, foukej větříčku**Charakteristika integrovaného bloku**

Vytváření elementárního podvědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách, seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu. Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jejich změnám. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Časový rozsah: 2 měsíce

Věková skupina: 3 - 5 let

Výběr tématu

Co se děje v lese

Poznáváme přírodniny

Dráčku, mráčku, přileť k nám

Cíle:

Přirozené pozorování blízkého okolí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí.

Kompetence k učení

Přirozeně zprostředkované pozorování přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě, příroda živá a neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina, podnebí, počasí. Práce s literárními texty, obrazovým materiálem.

Očekávané výstupy

Osvojit si elementární poznatky o svém okolním prostředí, mít povědomí o významu životního prostředí (přírody a společnosti) pro člověka, uvědomovat si chování ke svému okolí, ovlivňovat vlastní zdraví, životní prostředí, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady - tříděný odpad), starat se o rostliny, chránit přírodu a živé tvory.

Rizika

Nedostatek pozornosti k prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné. Nedostatek možností k pozorovacím činnostem.

Čím nás zima překvapila

Charakteristika integrovaného bloku

Vést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, vést je do světa materiálních a kulturních hodnot, do světa kultury, umění, seznamování s lidovými tradicemi. Podporovat rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, zdatnost, vést ke zdravým životním návykům a postojům.

Časový rozsah: 2 měsíce (dle potřeby)

Věková skupina: 3 - 5 let

Výběr tématu

Vánoční čas

Radovanovy zimní radovánky

Když kamarád stůně

Vytvoření základních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, svátkům v roce. Zároveň vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Cíle:

Rozvíjet společenský a estetický vkus. Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí, činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí.

Kompetence k učení

Rozvoj základních společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj řečových a jazykových schopností, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.

Očekávané výstupy

Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi. Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky. Rozlišovat, co prospívá zdraví, poznávat svoje tělo, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.

Rizika

Nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření. Denní režim nevyhovující potřebám a zásadám zdravého životního stylu.

Jaro t'uká na okénko

Charakteristika integrovaného bloku

Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči, jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů a vůle, kreativity, povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Časový rozsah: střednědobý

Věková skupina: 3 - 5 let

Výběr tématu

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vyjádření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).

Máme rádi zvířata

Kdo kde žije

Jarní louka

Cíle

Vytváření pozitivního vztahu k životnímu prostředí, poznávání přírody živé i neživé.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Objevuje nové souvislosti, pozoruje a zkoumá, užívá jednoduchých znaků, symbolů a pojmů.

Komunikativní kompetence

Ovládá komunikativní dovednosti (verbální i neverbální), dovede využívat komunikativní a informativní prostředky.

Očekávané výstupy

Orientovat se v prostoru, pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity a úsudky ve vhodně formulovaných větách. Popsat situaci (skutečnou podle obrázku).

Rizika

Málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte, omezený přístup ke knížkám, nabídka nevhodných programů, nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní.

Sluníčko, popojdi maličko

Charakteristika integrovaného bloku

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, vnímání elementárních matematických souvislostí, vytvořit povědomí o vlastní souvislosti se světem.

Časový rozsah: střednědobý

Věková skupina: 3 - 5 let

Výběr tématu

Vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí, okolnímu světu.

Poznáváme celý svět

Tajemné značky

Těšíme se na prázdniny

Cíle

Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje.

Kompetence sociální a personální

Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.

Očekávané výstupy

Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak svět lidí. Mít povědomí o existenci různých národů, kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru.

Rizika

Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu. Nedostatečné a nepřiměřené informace, žádné odpovědi na otázky dětí.

Plánování vychází z provedené analýzy třídy, týká se konkrétní vzdělávací nabídky, konkrétních vzdělávacích činností, které dětem nabízíme v rámci integrovaných bloků.

Principy třídního vzdělávacího programu

- individuální přístup k dítěti
- plánování a pozorování
- ověřování dosažené úrovně klíčových kompetencí u předškolních dětí
- učení hrou a činnostmi
- vést děti k tomu, aby byly schopny sebereflexe a sebehodnocení
- sledování úrovně osvojení předpokládaných výstupů
- konkretizované očekávané výstupy předškolního vzdělávání v RVP PV
- možnost výběru ze vzdělávací nabídky dle zájmu dítěte
- poskytování prostoru pro spontánní aktivity a dětské plány
- aktivní účast rodičů jako partnerů
- profesní a osobní růst pedagogů
- rozvoj kreativity a týmové spolupráce pedagogů

Pro získávání zpětné vazby využíváme evaluaci, vyhodnocujeme **rizika**.

Volbou forem a metod usměřujeme utváření **klíčových kompetencí**.

K podpoře rozvoje osobnosti dětí využíváme různé **styly vzdělávání**, metodu prožitkového a kooperativního učení, skupinovou i individuální práci, činnostní učení, metodu E-U-R, metody práce Respektovat a být respektován.

Individualizujeme vzdělávání na základě **vzdělávacích potřeb** dítěte, vyplývajících z pedagogické diagnostiky.

Prostředky, metody a formy realizace TVP jsme stanovili s přihlédnutím k věkovým zvláštěm dětí na **přípravu předškolních dětí** v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, s ohledem na jejich schopnosti a osobitosti. Ve vzdělávání předškolních dětí se zaměříme na **dosahování konkretizovaných očekávaných výstupů RVP PV**, na podporu rozvoje základů

čtenářské a matematické gramotnosti

logopedickou prevenci

výchovy ke zdraví

partnerskou spolupráci s rodiči

Čtenářská gramotnost

Aktivní účast dítěte, založená na využívání prožitkového učení, na citlivém, emotivně zabarveném procesu poznávání, seznamování s knihou a dětskou literaturou.

Interaktivní proces, který chceme využít při rozvoji kritického myšlení a povědomí o procesu čtení.

Při práci s knihou se chceme zaměřit na:

1. aktivity před četbou
2. aktivity během četby
3. aktivity po četbě

Činnost předcházející čtení a psaní

- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- procvičovat zřetelnou analýzu a syntézu, srovnávání, diferenciaci a identifikaci
- jemnou diferenciaci ve sluchové oblasti
- sledovat očima zleva doprava, shora dolů
- procvičovat paměť a pozornost (didaktické hry, říkanky, pracovní listy)
- rozlišovat náslovné a konečné hlásky a slabiky, slabikovat slova, rytmizovat
- naučit se zpaměti krátké texty, úmyslně si je zapamatovat
- chápat slovní vtip, rým, humor i skryté symboly v hádankách
- odhadovat podstatné znaky, podobu, rozdíly i souvislosti (vizuální vlastnosti)
- vnímat literární podněty (příběhy a pohádky), hodnotit svoje zážitky
- sledovat a vyprávět pohádku, příběh
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat některá písmena
- poznat a napsat svoje jméno
- práce se cvičebnicí Včelička

Grafické znázorňování příběhů, tvorba myšlenkových map

- vytvářet kompozice v podobě zvířat, nalepovat je (koláže)
- tvořivě zachytit přečtený příběh (znázornit charakteristické rysy zvířat s pozadím)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- nalézat nová anebo alternativní řešení
- vyjadřovat svou představivost prostřednictvím fantazie v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných) i ve slovních výpovědích k nim

Matematická gramotnost

Zpřesňování a kultivace smyslového vnímání.

Rozvoj poznávacích schopností, myšlenkových procesů, asociativního myšlení, řeči, představivosti, paměti a pozornosti.

Stimulace smyslů

- vnímání, postřehování, rozlišování pomocí hmatu a zraku, porovnávání
- identifikace tvarů

Činnosti předcházející počítání

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (hádky)
- odhadovat podstatné znaky, podobu, rozdíly i souvislosti
- rozlišovat obrazné symboly, piktogramy, porozumět jejich významu a
- porozumět významu symbolů a jejich komunikativní funkci (práce na počítači)
- chápat prostorové pojmy
- seznamovat se se základními číslicemi a číselnou řadou do 10
- chápat základní číselné matematické pojmy, elementární matematické souvislosti (porovnávat, uspořádávat, třídit soubory předmětů podle určitého pravidla)
- poznat více, méně, stejně
- sledovat očima zleva doprava, shora dolů
- postupovat a učit se podle pokynů
- procvičovat paměť a pozornost (didaktické hry, pracovní listy)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vyjadřovat smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky
- vytvářet myšlenkové mapy
- rozvíjet schopnost dítěte projevovat se autenticky, chovat se prosociálně
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí (komunitní kruh)

Interpersonální vztahy

- společně vytvářet a dodržovat pravidla chování
- uplatňovat své individuální potřeby s ohledem na druhého, řešit konflikt dohodou
- vytvářet prosociální postoje (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu)
- podporovat rozvoj komunikativních a kooperativních dovedností
- vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách (dobro, zlo, spravedlnost)
- pravda, upřímnost, otevřenost, ochota pomoci)
- rozvíjet dovednost spolupracovat při hře i ostatních činnostech
- vzájemně si pomáhat (přípravy zábav a slavností)
- rozvíjet dovednost spolupracovat a pomáhat si ve hrách se sociálním zaměřením
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování
- ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

Hrací pátky - citová podpora kultivace mravního vnímání, citění, individuální péče dětem s OŠD.

Přírodovědná gramotnost (environmentální)

Získávání povědomí o vlivu člověka na životní prostředí, vytváření odpovědného postoje k životnímu prostředí, k přírodě.

Postoj k životnímu prostředí a k přírodě

- rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, přínosné, zajímavé a využitelné pro další učení a životní praxi
- vytvářet elementární povědomí o širším životním prostředí, o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, se zvířaty (Hrátky se zvířátky)
- přímé pozorování přírodních, kulturních objektů a jevů, sledování okolí mateřské školy (vycházky a výlety)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které ho mohou poškozovat
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka pomáhat pečovat o okolní prostředí

Při naplňování vzdělávacích cílů a hodnocení dětí chceme hledat oporu v **konkretizovaných očekávaných výstupech pro předškolní vzdělávání**.

Mezi základní kompetence, které budeme u dětí akcentovat, patří sebejistota a zdravé sebevědomí, důvěra ve své schopnosti a sílu.

Při vytváření optimálních podmínek pro poznávací a učební činnosti zohledníme

- emocionalitu dítěte
- smyslové poznávání
- praktickou činnost
- živou dětskou zkušenost a prožitek dítěte
- učení s porozuměním
- učení s osobním vztahem
- učení se zaujetím a tvořivým zpracováním

Nad vzdělávací nabídkou jsme se podrobně zamýšleli. Abychom si ulehčili plánování, zformulovali jsme si priority vzdělávacích záměrů sociální, matematické, čtenářské a přírodovědné gramotnosti, zaměřili jsme se na výstupy, na to, čemu chceme děti naučit, kam je dovést. Rozhodli jsme se připravit si metodický zásobník, ze kterého v průběhu roku budeme čerpat. Podstatu učební činnosti chápeme jako proces, v němž napomáháme dítěti osvojit si určité způsoby chování i jednání, **dovednosti, vědomosti a postoje**.

Výběr očekávaných kompetencí v souvislosti se vzdělávacími záměry sociální a přírodovědné, čtenářské a matematické gramotnosti.

Sociální gramotnost

Cílevědomé působení na prožívání a chování dítěte, na rozvoj sociálních dovedností, které dítě kultivují v jeho mravním vnímání, cítění a prožívání.

Sebepojetí, city a vůle

- poznávat sebe sama, uvědomovat si svou samostatnost
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- posilovat schopnost citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí
- snažit se ovládat své afektivní chování
- uvědomovat si svoje možnosti a limity
- vyvinou volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení

Tvorba myšlenkových map, grafické znázorňování příběhů

- řešit problémy, úkoly a situace (slovní úlohy), myslet kreativně,
- předkládat nápady
- nalézat nová anebo alternativní řešení
- vyjadřovat svou představivost prostřednictvím fantazie v tvořivých činnostech
- (konstruktivních, výtvarných) i ve slovních výpovědích k nim
- vytvářet kompozice, nalepovat je (koláže)
- tvořivě zachytit přečtený příběh
- znázornit charakteristické rysy zvířat v různých pozicích i v pohybu

Pohybová oblast

Stimulace neurofyziologického vývoje, podpora fyzické pohody, zlepšení tělesné zdatnosti i pohybové kultury, rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, hrubé a jemné motoriky, obratnosti a zručnosti

Cvičení na rozvoj motoriky

- zvládat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- posilování hrubé motoriky, zacházení s míči i jiným náčiním
- dokázat používat jednoduché rytmické nástroje
- zvládat lokomoci, koordinaci a pohyby těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládat dovednosti související s udržením rovnováhy
- podpora vědomého ovládní těla
- podporovat spolupráci pravé i levé mozkové hemisféry
- sebeobslužné činnosti
- předplavecká výuka

Grafomotorika

- zvládat koordinaci ruky a oka,
- jemnou motoriku (pohyby prstů, mimika, pohyb mluvidel)
- zacházení s grafickým a výtvarným materiálem, pracovními pomůckami
- zvládat jemnou motoriku, ukazování, obkreslování,
- grafickou podobu tvarů (činnosti předcházející čtení a psaní)
- využití cvičebnice Včelička

III. ČÁST

PEDAGOGICKÁ EVALUACE

OBLASTI HODNOCENÍ

1. Evaluace na úrovni školy
2. Evaluace na úrovni třídy

Ad 1. **Provádí zpravidla ředitelka školy,**

kteřá sleduje a vyhodnocuje zpravidla podmínky výchovy a vzdělávání. Toto je prováděno při hospitacích, radách a provozních poradách.

Je hodnoceno:

- naplňování cílů ŠVP
- kvalita podmínek vzdělávání
- způsob zpracování a realizace ŠVP
- výsledky vzdělávání

Je využíváno i dotazníků, ve kterých se mohou rodiče dobrovolně a anonymně vyjádřit ke kvalitě výchovně vzdělávací práce školy a k podmínkám vzdělávání ve škole.

Ad 2. **Provádí učitelky MŠ,** které sledují

a/ naplňování cílů ŠVP

b/ způsob realizace ŠVP

c/ kvalitu podmínek vzdělávání

d/ výsledky vzdělávání

a/ Po ukončení každého tématu obě učitelky zhodnotí, zda se děti dostatečně s daným tématem seznámily, zda byly splněny zadané úkoly a kterým dětem je třeba se ještě individuálně věnovat. (Například po odpoledním odpočinku). Další zhodnocení provedou obě učitelky společně po ukončení každého integrovaného bloku. Do záznamových listů bude průběžně zapisováno, které úkoly dítě již zvládlo a ke kterému datu a na co je třeba se ještě zaměřit.

b/ Po ukončení každého tématu bude zhodnoceno, zda byly využity vhodné formy řízených činností, individuální přístup, zda byl dán prostor všem dětem, dostatek pohybu, přiměřená náročnost, zda zvolené činnosti děti zaujaly a byly dostatečně rozmanité, vhodnost pomůcek. Další zhodnocení bude následovat po ukončení každého integrovaného bloku.

c/ Po ukončení každého tématu obě učitelky společně zhodnotí, zda jsou v MŠ pro jednotlivá témata vhodné podmínky, pomůcky, počet dětí ve třídě, vhodné prostory, režim dne atd. Další hodnocení bude následovat po ukončení jednotlivých bloků. Na závěr školního roku bude zhodnocena spolupráce se základní školou, obcí a s rodiči jednotlivých dětí.

d/ Výsledky vzdělávání a pokroky jednotlivých dětí jsou zaznamenávány průběžně do záznamových listů od nástupu každého dítěte do MŠ až do ukončení docházky.

Časové rozvržení evaluace:

Hodnocení třídy dětí	pololetně na pedagogické poradě
Evaluace integrovaných bloků	po jejich skončení
Hodnocení průběhu vzdělávání	pololetně
Evaluace Školního vzdělávacího programu (podmínky, cíle a záměry, práce pedagogického sboru)	průběžně a na konci školního roku
Spolupráce s rodiči	na konci šk. roku
Hodnocení práce učitelky (sebereflexe)	pololetně
Diagnostika rozvíjení integrovaného dítěte a jeho schopnosti učení	měsíčně

Portfolio – složka pracovních listů a výkresů je průběžně předávána rodičům dítěte.

Soulad ŠVP – RVP PV

Hodnocení naplňování stanovených záměrů a cílů školy v souladu s cíli RVP PV

1.1 Evaluace podtémat integrovaných bloků

Cíl: Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku

Termín: vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku

Nástroje:

- záznam do plánu činností
- konzultace učitelek
- dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte
- konzultace s rodiči

Kdo: pedagogické pracovnice

1.2 Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku

Cíl: Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření

Termín: Po ukončení realizace daného integrovaného bloku

Nástroje:

- záznam do TVP
- konzultace učitelek
- pedagogické rady

Kdo: pedagogické pracovnice

1.3 Hodnocení dětí

Cíl: Hodnocení vývojových pokroků jednotlivých dětí

Termín: průběžně, dle aktuální situace a potřeby

Nástroje

- konzultace učitelek
- konzultace s rodiči
- diagnostika dětských výtvarných prací
- vedení portfolia
- záznamy do archů dle stanovených kritérií
- cílené pozorování a diagnostika
- stanovení případných opatření dle potřeby

Kdo: pedagogické pracovnice

1.4 Soulad TVP – ŠVP – RVP_PV

Cíl: Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spoluúčast rodičů

Termín: leden , červen

Nástroje:

- přehledy o rozvoji dětí – fotodokumentace
- hospitační záznamy
- konzultace
- dotazníky pro rodiče
- pedagogické rady
- autoevaluace pedagogických pracovníků
- vlastní hodnocení školy

Kdo: pedagogické pracovníce, rodiče

2. Průběh vzdělávání a výsledky

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatňování nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a koncepčních záměrů ŠVP a dosažených výsledků vzdělávání.

2.1 Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces

Cíl: Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP

Termín: průběžně, dotazníky – leden

Nástroje:

- hospitace, uplatňování poznatků z dalšího vzdělávání
- vzájemné hospitace
- konzultace pedagogů
- konzultace s rodiči
- dotazníky
- pedagogické rady
- sebehodnocení dětí
- diagnostika dětských výtvarných prací
- cílené pozorování
- vedení portfolia
- záznamy do archů dle stanovených kritérií na základě diagnostiky a pozorování
- dle potřeby stanovení případných opatření

Kdo: pedagogické pracovníce, rodiče, děti

2.2 Osobní rozvoj pedagogů

Cíl: Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu a ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu

Termín: 1x ročně

Nástroje:

- konzultace
- pedagogické porady
- dotazníky

Kdo: pedagogické pracovnice

3. Podmínky vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro naplňování koncepčních záměrů ŠVP .

3.1 Evaluace personálních podmínek

Cíl: Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV. Hodnotit kvalifikovanost pedagogického týmu, využívání DVPP ve vztahu k cílům ŠVP a k naplnění koncepčních záměrů, hodnotit efektivitu personálního zabezpečení školy

Termín: 1x ročně

Nástroje:

- dotazníky
- průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků
- hospitace, kontrolní činnost
- pedagogické a provozní porady

Kdo: ředitelka, učitelky, provozní pracovníci – dle stanovených kompetencí

3.2 Evaluace materiálních podmínek

Cíl: Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP:Týká se technického stavu budovy, vybavení tříd – dětský nábytek, pomůcky, hračky vybavení zahrady, zahradní náčiní, vybavení ŠJ – vybavení v souladu s legislativou

Termín: leden, červen

Nástroje:

- dotazníky
- záznamy z pedagogických a provozních rad
- záznamy z kontrolní činnosti
- jednání se zřizovatelem

Kdo: všichni zaměstnanci podle místa pracovní působnosti a provozovatel

3.3 Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl: Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

Termín: prosinec, červen

Nástroje

- hospitace, kontrolní činnost, konzultace
- dotazníky
- záznamy z pedagogických a provozních porad

Kdo: všichni zaměstnanci dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

4. Spolupráce

Cílem této oblasti je vyhodnocení přínosu partnerství pro naplňování stanovených záměrů v ŠVP

4.1 Evaluace spolupráce s rodinou

Cíl: Zhodnotit úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplňování stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP

Termín: září, leden, červen

Nástroje:

- fotodokumentace
- rozhovory s rodiči
- dotazníky
- porady
- mimoškolní akce za účasti rodičů

Kdo. pedagogické pracovnice, rodiče, vedoucí ŠJ

4.2 Evaluace spolupráce se ZŠ, veřejností, zřizovatelem

Cíl: Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu k naplnění stanovených záměrů v ŠVP

Termín: červen

Nástroje:

- zveřejnění fotodokumentace
- písemné záznamy o součinnosti a partnerství
- projednání rozpočtu školy
- webové stránky
- konzultace s partnery
- vystoupení dětí pro veřejnost, výstavky dětských prací

Kdo: ředitelka, pověřená učitelka, pracovnice dle stanovených povinností

Program byl vytvořen na základě RVP PV. Na vytvoření školního vzdělávacího programu se podílel kolektiv pedagogických pracovníků. Pro vnější i vnitřní evaluaci a hodnocení je dle potřeby upravován a doplňován.

Zpracovala: Petra Merhautová

Certificate

Mateřská škola
Býšovská 1251, Praha 5 - Radotín

---

is a member of the
CAMBRIDGE SCHOOLS ASSOCIATION

Using English Language teaching Materials from
Cambridge University Press

Cambridge University Press is the oldest press in the world and one of the leading publishers of English Language Teaching materials. Cambridge ELT titles exemplify the leading edge of English teaching methodology and have won many international awards for excellence.

Signature

Cambridge University Press ELT Manager for the Czech Republic

CAMBRIDGE
UNIVERSITY PRESS